

Теличко О. А.

*завідувачка кафедри права Державного університету економіки і технологій,
доцент, кандидат юридичних наук,
ORCID ID: 0000–0003–2536–7442*

ПРАВОВИЙ СТАТУС СПЕЦІАЛІЗОВАНОЇ АНТИКОРУПЦІЙНОЇ ПРОКУРАТУРИ

Відповідно до Закону України «Про прокуратуру» № 1697-VII від 14 жовтня 2014 року (далі — Закон) Спеціалізована антикорупційна прокуратура виділена окремим складовим елементом в системі прокуратури України і є юридичною особою публічного права, має відокремлене майно, що є державною власністю, рахунки в органах, що здійснюють казначейське обслуговування бюджетних коштів, печатку із зображенням Державного Герба України та своїм найменуванням (частина 1 статті 8¹ цього Закону).

Виділення Спеціалізованої антикорупційної прокуратури, як окремого структурного елементу прокурорської системи було зумовлено необхідністю створення так би мовити автономної сукупності органів у сфері боротьби з корупцією в нашій країні. Одним з ключових антикорупційних органів є саме Спеціалізована антикорупційна прокуратура, адже на неї покладаються наступні функції, які передбачені частиною 3 статті 8¹ Закону, а саме: здійснення нагляду за додержанням законів під час проведення оперативно-розшукової діяльності, досудового розслідування Національним антикорупційним бюро України; підтримання державного обвинувачення в суді у відповідних провадженнях; представництво інтересів громадянина або держави в суді у випадках, передбачених цим Законом і пов'язаних із корупційними або пов'язаними з корупцією правопорушеннями, а також представництво у межах компетенції інтересів держави у справах про визнання необґрунтованими активів та їх стягнення в дохід держави.

Задля забезпечення автономного функціонування антикорупційних інституцій правовий статус Спеціалізованої антикорупційної прокуратури був закріплений таким чином у законодавстві України, що даний підрозділ прокурорської системи отримав значні гарантії незалежності від інших структурних елементів в прокурорській системі.

Вище вказане твердження підтверджується тим, що Спеціалізована антикорупційна прокуратура має власні підрозділи із забезпечення документообігу, у тому числі електронного документообігу (канцелярія), режимно-секретної роботи, управління персоналом, внутрішнього контролю та інші підрозділи, необхідні для здійснення

функцій Спеціалізованої антикорупційної прокуратури, а питання організації та діяльності її закріплені в окремих статтях цього Закону та наказами, які видаються керівником цієї прокуратури. А отже Спеціалізована антикорупційна прокуратура має не лише відокремлену структуру в системі органів прокуратури України, а й власну нормативну базу, яка регулює її діяльність.

Незалежність Спеціалізованої антикорупційної підкреслюється тим, що навіть Генеральний прокурор, його перший заступник та заступники не мають права давати вказівки прокурорам цієї прокуратури та здійснювати інші дії, які прямо стосуються реалізації прокурорами Спеціалізованої антикорупційної прокуратури їхніх повноважень, такими повноваженнями наділений лише керівник цієї прокуратури.

Зважаючи на те, що інститут прокуратури становить єдину цілісну систему, а відповідно до частини 5 статті 7 цього Закону, а єдність системи прокуратури України забезпечується: єдиними засадами організації та діяльності прокуратури; єдиним статусом прокурорів; єдиним порядком організаційного забезпечення діяльності прокурорів; фінансуванням прокуратури виключно з Державного бюджету України; вирішенням питань внутрішньої діяльності прокуратури органами прокурорського самоврядування. В даному випадку, слід відмітити, що немає порушення принципу єдності органів прокуратури про, адже, на Спеціалізовану антикорупційну прокуратуру покладено особливі повноваження у сфері боротьби з корупцією і дана інституція є невід'ємною та ключовою у забезпеченні діяльності антикорупційних органів у нашій державі

Також слід сказати що Спеціалізована антикорупційна прокуратура має свою структуру і складається з центрального апарату і територіальних філій, що розташовуються в тих самих містах, в яких розташовані територіальні управління Національного антикорупційного бюро України.

Отже, особливість правового статусу Спеціалізованої антикорупційної прокуратури забезпечується її незалежністю в системі органів прокуратури, яка реалізується особливістю її організації та діяльності, а також відокремленістю від інших елементів прокурорської системи, без порушення принципу єдності та цілісності прокурорської системи України

Список використаних джерел

1. Про прокуратуру : Закон України від 14 жовтня 2014 року № 1697-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1697-18#Text>. (дата звернення: 01.11.2024).